

Eliberat

òrgan oficial antifeixista del consell municipal

El nostre Exèrcit és ara, vertaderament, la nació en armes — ha dit el President de la República.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Carrer de Barcelona, 13 — Telèfon n.º 256

ANY III

Mataró dimecres 20 juliol 1938

NUM. 618

NÚMERO SOLT: 30 cts.
SUBSCRIPCIÓ: 4.00 PESSETES MES

Paraules del President de Catalunya

A honor dels combatents vinguts del Front i dels productors de la reraguarda, es celebrà ahir tarda al Palau de la Música Catalana un important acte d'homenatge, en el qual el President de Catalunya pronuncià un abrandat parlament. Heus ací el que digué el president de tots els catalans:

Vull dirigir les meves primeres paraules en català, perquè arribin ben ràpides als soldats catalans que lluiten a tots els fronts de la República i que senten amb el seu llenguatge comuna les fibres més profundes del seu esperit.

Vull dirigir paraules de salutació i d'encoratjament en la seguretat que compliran amb el seu deure, i allà on hi hagi un català hi haurà un home que donarà exemple de fortaleza, disciplina i heroisme. No pronunciaré discurs perquè aquesta tasca queda ajornada per a quan l'oportunitat del deure cívic ho assenyali, segurament no molt tard. Però no és ara el moment ni l'hora. Per altra part ressonen encara les paraules que pronunciava don Manuel Azafia, que en la seva magnífica oració d'ahir, importantíssima, va exposar amb la netedat i elegància de la seva paraula la posició espiritual i generosa de la República espanyola. Discurs i home per als quals jo demano el vostre aplaudiment i la vostra adhesió...

(El públic no deixa acabar l'orador, i posat dempeus aplaudeix entusiàsticament.)

Lluitem per la llibertat de Catalunya i Espanya entera, en la seva veritable tradició, posen per damunt de tots els problemes els problemes de llibertat; perquè on acaba la llibertat s'acaba tot; s'acaba l'Estat, la Pàtria, i encara els atributs indispensables a la naturalesa i dignitat de l'ésser humà.

Homenatge a tots. Destaco, escollint paraules del capità antitancquista que ha parlat, i en ocasió de la data del 19 de juliol, la conducta dels guàrdies de Seguretat, en la data que commemorem, i a la qual no s'ha fet la justícia deguda. L'exèrcit sublevat va ésser derrotat als carrers de Barcelona. El poble va cooperar d'una manera efectiva i amb el seu alè cívil. Els guàrdies de Seguretat a les ordres del meu Govern llançats a l'encontre de les forces militars sublevades, significaren un element importantíssim per a la victòria i Catalunya i la República els deuen gratitud.

També vull tributar un homenatge als militars professionals que a prova de coaccions i de falsos tòpics de companyonia a prova encara d'altres coses, es mantingueren sempre fidels als dictats de l'honor i a la fidelitat del Govern legítim.

Homenatge a tot l'exèrcit i a tots els treballadors de la reraguarda.

A l'exèrcit en tots els seus quadres, alts, baixos i mitjans. I la meua gran tendresa per al soldat que no coneixem i el nom del qual no serà pronunciat.

Homenatge a tots els productors de tots els oficis, treballs i activitats. Però la meua emoció per aquelles dones i aquestes joves que posen en perill i a prova la seva resistència, amb desveïllaments i angústies en les nits d'atac; però que van al dia següent a complir amb el seu deure i a treballar, i lliuren si cal allò que la dona estima més, la seva bellesa, compromesa pel cansament i, a vegades, per les matèries i elements de treball que la seva tasca les obliga a manipular.

Homenatge als humils, els problemes dels quals s'ignoren, que habiten aquestes cases i golfes, i surten al carrer i els veiem optimistes, generosos, dominats amb el senzill deure, que és el més gran de tots, animats per aquell conjunt d'herois anònims. Anem endavant sense mesurar sacrificis i amb la nostra resistència obstinada hem d'obtenir la victòria que ens portarà la Pau.

Aquest número ha estat sotmès a la censura

Atenció, Empreses Col·lectivitzades!

El Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya publicava, el dia 9 del corrent, un Decret del Departament d'Economia, en l'article del qual hi consta el que segueix:

Art. 6.º En l'ordre comptable i financer de l'empresa, és de la competència de l'interventor, el següent:

a) b) c) d)
(e) Autoritzar amb la seva signatura tots els documents que signifiquin disposició o mobilització de cabals.

Art. 14.º A partir de la data de la publicació d'aquest Decret al DIARI OFICIAL els interventors-delegats en exercici adaptaran llur actuació a les normes ací establertes. Pel que es refereix a la signatura de documents que impliquin mobilització de cabals, caldrà registrar les signatures al Negociat de Legalitzacions del Departament d'Economia i les Banques i establiments de crèdit deixaran d'admetre paper que no porti aquest requisit, trenta dies després de la publicació d'aquest Decret.

En conseqüència, els Delegats de la Generalitat a les Empreses Bancàries i Institucions d'Estalvi de Catalunya hauran de tenir cura que, a partir del dia 9 de maig propi, sigui complimentat l'esperit i lletra del que queda ordenat pel Decret de referència.

Barcelona, 15 d'abril del 1938.

El Cap del Servei Tècnic del Crèdit i de l'Estalvi

Banca Arnús - Banc Espanyol de Crèdit - Banc Hispano Colonial - Banc Urquijo Català - Majó Germans, Banquers - Caixa d'Estalvis de Mataró.

Obres exemplars

Concert de la Banda a l'Hospital. - Visita i impressió

Diumenge al matí tinguérem la satisfacció d'assistir al concert de la Banda Municipal en el nostre Hospital, donat a obsequi dels malalts per disposició de l'amic Josep Rabat, Conseller Regidor de Cultura, i que es celebrà en els jardins d'aquella dependència municipal.

L'aspecte de la festa fou molt simpàtic i un crescut nombre de malalts acompanyats per llurs familiars pogueren escoltar d'aprop la festa musical que els professors de la Banda varen retre com a un homenatge als hospitalitzats, els quals també són objecte de les atencions i efecte per part de l'Ajuntament i per mitjà de l'actiu Conseller Regidor de Governació i Assistència Social, senyor Josep Serra.

El públic que assistí al concert, pogué recórrer les diferents dependències de l'Hospital, Sales d'Operacions, Materiat, Dispensari antituberculós, Raigs X, Dispensari, Farmàcia i Sales generals.

El cronista pogué apreciar, mercès a la gentilesa de la senyora Consol Noguera, l'estat de pulcritud i netedat, normes interiors, i el desveïllament que en favor dels malalts és pot apreciar en el cos facultatiu, personal infermer i personal subaltern del nostre Hospital municipal.

Actualment són assistits a l'Hospital uns 120 malalts, apart de les visites de Dispensaris que són nombrosíssimes, degut al contingent de refugiats que tenim a la població i que malgrat de no poder posseir el personal facultatiu necessari, incorporat actualment a l'exèrcit, són assistits i atesos amb tota l'atenció que requereix la seva condició de refugiats.

Els Drs. Viadevall, Cabañas i Campamar són els que esmercen les seves activitats i els seus coneixements en favor dels nostres malalts, havent-se practicat cures i operacions difícilíssimes amb franc èxit de curació.

Poguérem parlar amb varis amics hospitalitzats que tingueren pel personal facultatiu, infermer i subaltern, sincers elogis i que ens plau de consignar en aquestes planes, així com també per l'enceri que la Conselleria d'Assistència Social dirigeix l'organització i administració d'aquestes Cases.

L'Hospital municipal pot dir-se que compleix abastament i amb tota dignitat la seva enlairada missió. La Corporació municipal, per mitjà de la Conselleria de Governació i Assistència Social, dedica per aquell establiment de curació l'atenció i delicadesa que mereix, constituint per la Ciutat i la seva Comarca un motiu provat d'orgull i satisfacció, que amb motiu d'aquesta simpàtica festa musical ens plau de consignar-ho expressament.

V. BORRÁS B.

MANÇANILLA «LA MAJA»
XEBRES PINÍSSIM «PETRONIO»
MORALES PARBIA «XEBRES»
Dipositari: MARTI FITS - MATARÓ

«L'ofensiva de Llevant no pot portar la decisió de la guerra»

La «Frankfurter Zeitung» del dia 16 s'ocupa de les operacions militars que es desenrollen actualment a la zona de Llevant, i diu el següent:

«Des del mes de novembre del 1936 la guerra civil espanyola s'ha convertit, llevat petits cops de sorpresa, en una guerra lenta i penosa per a cada quilòmetre de terreny. L'ofensiva que es desfermà fa tres mesos per les tropes de Franco entre Terol i la Mediterrània, presenta tots els caràcters de la guerra de posicions: preparatius llargs, avanç lent de l'artilleria, agrupament de les tropes, lluita acarriada pels rius de metralladores i per les trinxeres, per trossos de poblacions i de turons; després de la victòria se succeeixen els combats furiosos.

Des del començament de l'ofensiva era poc probable que aquesta constituís la decisió militar de la guerra. En la direcció que porta l'atac no hi ha cap centre estratègic la importància del qual podria impedir que les tropes de Barcelona continuessin en la seva resistència. Ni tan sols València constitueix un centre d'aquesta categoria.

El general Miaja ha sabut utilitzar de la millor manera els avantatges naturals que proporciona als defensors un terreny muntanyenc. Ha mantingut que fossin construïdes nombroses fortificacions, creant d'aquesta manera no una línia, sinó un sistema de posicions molt profundes i ben escalonades que s'estenen fins a Sagunt i València, en la qual els rius de metralladores, als flancs representen una amenaça per a l'atacant, no menys que l'estretor dels passos i les altures.

Tot això ens permet comprendre perquè les tropes de Franco han de lluitar tan obstinadament per a obrir-se pas a les muntanyes.

No sabem si la presa de Sarrion tindrà una significació decisiva pel que fa a la continuació de l'ofensiva i a la seva fi ràpida. Cal recordar com és d'entrebancós el terreny i que el vencedor ha de comptar amb què després de cada posició presa sorgeix una altra de nova que exigirà nous preparatius abans que pugui intentar-se de prendre-la.

Informació local DIETARI

L'AVI DIU...

Minyons, no tenim dret a viure d'esquena a la invasió civilitzadora, que destrueix totes les tradicions populars.

Ja han desaparegut les distàncies, Barcelona és un bari de New York o de Pekin, la barreja és fatalment un fet, fins els castellans feixistes han renegat de llur nissaga i avui semblen italians, demà motos i passat demà alemanys! A Mataró, doncs, no és d'estranyar que despareixin costums i tradicions populars.

Informació del dia

Les de caire religiós mundà, era un deute imperatiu de la civilització el que desapareixessin com allò de les processons, etc., etc., però les de caire popular, les enyora cada dia que passa amb més vehemència.

¿No heu sentit parlar minyons del ball de les Enramades? Era un ball molt en boga a la nostra ciutat a igual que els demés pobles de la costa, no es parlava d'altra cosa molts dies abans de la festa de les Enramades.

El nostre poeta En Francesc Ubac i Vinyeta en fa una poètica descripció:

Per la vuitada de Corpus a la costa es vessa tot: demaneu-ne d'enramades, de saraus i processons. Des de la xuruga Tossa fins el jovincel Masnou semblen fer-hi tots els pobles la seva festa major.

La festa s'organitzava com la que descriu al recordar el ball de les mortaxes.

És una llàstima que s'hagi perdut tan bell costum, per la dèria d'em bollica en una festa ben popular i ben mundana, la cullerada de l'església, que ja està demostrat que s'equivoca cada vegada que la fica en coses que no són de l'ui domini.

Jo encara em figuro veure la plaça guarnida fins al més petit forat amb cobrellits i domassos i il·luminada fantàsticament, respirant se un ambient de joia, que em fa recordar aquells versos de l'esmentat Francesc Ubac.

Juventut, fes enramades, que el bon temps dura prou poc.

P. C.

**CONYAC POPULAR
CONYAC EXTRA
CONYAC JULIO CÉSAR**
de la casa xeressana
MORALES PAREJA
Dipositari: MARTÍ PITÈ — MATARÓ

CUPÓ DELS INVÀLIDS. — En el sorteig efectuat el dia 19, el premi de vint-i-cinc pessetes ha correspost al número 101.

Els números premiats amb tres pessetes són: 001, 201, 301, 401, 501, 601, 701, 801, 901.

Per 50 cèntims poden fer un bon essequi, amb

ILURNO
posire mataroní

Demaneu-los en les bones tenades de queviures. — Fabricats per **PASTIS SBRIA BATET**.

— Les restriccions que a la indústria ha imposat la manca de materials, fa que manquin forces articles d'ús domèstic. La Cartuja de Sevilla, però, encara segueix oferint als seus clients un bon assortit d'aquests articles necessaris per a la casa o per a fer un present de bon gust.

**AJUNTAMENT DE MATARÓ
Conselleria-Regidoria
de Finances i Proveïments**
AVÍS

A l'objecte de complimentar una ordre dictada per la Direcció General de Proveïments, es posa a coneixement dels Sindicats, comerciants o particulars, que dins el termini de tercer dia, deuen presentar a aquesta Conselleria Regidoria una declaració jurada de les existències d'oli que posseïxin, en el ben entès que aquelles existències que no es declarien seran considerades de tenència il·legal, i, per tant, decomissades.

Mataró, 19 de juliol del 1938. — El Conseller Regidor, *Josep Calver*.

MORALES PAREJA — XERES
Demaneu sempre:
**CONYAC POPULAR
CONYAC EXTRA Morales Pareja
CONYAC JULIO CESAR**
Dipositari: MARTÍ PITÈ — MATARÓ

INSTITUT DE SEGON ENSENYAMENT DE MATARÓ. — Avís. — D'acord amb l'ordre circular de 24 de juny organitzant els treballs escolars durant el període de vacances, s'avisava a tots els alumnes d'aquest Centre que vulguin prendre part en dits treballs, que poden passar a inscriure's per la Secretaria del 20 al 27 del present mes.

Barcelona

Comunicat oficial d'ahir

FRONT DE LLEVANT. — A tots els sectors d'aquest front es lluita amb intensitat i les forces espanyoles, amb gran tenacitat, contenen els atacs dels invasors, fortament ajudats per llur aviació i tanca, a la zona sud de Barracas.

Al sector de Tales l'enemic atacà en les últimes hores d'ahir les nostres posicions de l'est d'Almenària i aconseguí ocupar una coia, la qual fou vigorosament reconquistada pels soldats espanyols, que desallotjaren, a més, els invasors de les seves posicions d'Almenària, als voltants de les quals es combat avui amb gran duresa.

Altres atacs de les tropes italianes a La Mailasta i La Murta, a la zona d'Ariana, foren totalment rebutjats.

En combat aeri registrat ahir sobre aquest front, els nostres aparells abateren dotze «Fiat» i un «Messerschmidt». Nosaltres perdérem tres caces. El pilot d'un dels avions enemics abatuts, de nacionalitat italiana, que es llançà en paracaigudes, ha estat capturat greument ferit.

ALTRES FRONTS. — Sense notícies d'interès.

AVIACIÓ. — Ahir a la matinada, l'aviació estrangera bombardejà en dues ocasions els poblats marítims de València i destruí disset cases.

Durant l'última nit, des de les 2:28 hores a les 3:59, l'aviació estrangera, en nombre de vint aparells dividits en diverses patrulles bombardejà alguns llocs del litoral català i el casc urbà i el port de Barcelona. Un dels explosius, de cent cinquanta quilos de pes, caigué sobre la cúpula de Santa Eulàlia, de la Catedral, i causà la destrucció de diverses obres d'art de gran valor a l'interior del temple.

Altres bombes caigueren a diferents llocs del casc urbà de la ciutat i a les zones del Besòs, El Masnou, Montgat i Marbella. El nombre de víctimes ocasional entre la població civil no pot encara determinar-se.

També l'última matinada fou bombardejada per l'aviació italiana, procedent de Mallorca, la zona sud-est de València i el poble de Carcagenti, on causà víctimes.

Penyores

El Tribunal Permanent de Guàrdia ha imposat una penyora de 5.000 pessetes a Maria Medias per la venda de queviures a preus superiors als de taxa. Brauliana Domènech, la seva companya de negoci, ha estat absolta. Pel mateix motiu ha estat condemnat a pagar 1.000 pessetes Josep Corderch. — Fabra.

La solidaritat del poble cubà amb la República espanyola

El Dr. Negrín ha enviat un sentit telegrama al poble cubà per la seva solidaritat amb la República espanyola la amb motiu del segon aniversari del 19 de juliol. — Fabra.

L'estada dels periodistes estrangers a Barcelona

Els periodistes estrangers que vingueren a Barcelona amb motiu de la commemoració del 19 de juliol ha estat aquest matí a l'Escola Popular de Guerra, on han estat rebuts pel tinent coronel director que els ha acompanyat en la visita que han fet a totes les dependències de l'escola.

Més tard els periodistes estrangers han visitat el Ministeri d'Estat, on el ministre d'Estat senyor Alvarez del Vayo, ha glossat la situació tant militar com internacional de la lluita que sosté el poble espanyol per la seva independència.

També han visitat l'Ajuntament on han estat rebuts per l'alcalde senyor Hilari Salvador. Després de la visita a l'Ajuntament els periodistes estran-

gers s'han traslladat al Palau de la Generalitat.

El senyor Companys, després de saludar-los, els ha pregat que en retornar a llurs terres difonguin arreu l'esforç que el poble català des d'un principi ha aportat per aconseguir la victòria i la decisió ferma de seguir lluitant fins aconseguir el triomf. Res de caràcter polític haig de dir-vos — ha afegit el President de la Generalitat — ja que el President de la República en el discurs pronunciat fa dos dies, reflexa exactament el pensament i el sentir de tot el poble espanyol. La lluita actual per nosaltres, els catalans, té un doble objecte: el lluitar per la llibertat i la independència de la República i per les llibertats de Catalunya. — Fabra.

Els menjadors per a infants

Molt aviat seran inaugurats uns nous menjadors per a infants a Harmonia de Palomar. — Fabra.

Adhesions

Amb motiu de la commemoració del segon aniversari del 19 de juliol són innombrables els telegrams i cartes d'adhesió al President de la Generalitat. — Fabra.

El segon aniversari de la mort d'Apel·les Mestres

Amb motiu de celebrar-se el segon aniversari de la mort del poeta i dibuixant Apel·les Mestres, l'alcalde de Barcelona senyor Hilari Salvador ha estat a la casa on morí i ha dipositat un ram de flors en la cambra mortuòria del gran poeta. — Fabra.

Estranger

Martínez Veles i Agustín Aznar, declarats «indesitjables» pel cap dels traïdors de Burgos

PARIS. — Es desment la notícia que hagin estat afusellats els consellers de l'Espanya rebel Martínez Veles i Agustín Aznar, rumors que havien pres certa consistència a Guipúscoa. En contra de la que sembla falsa notícia, es diu que no serà aplicada la pena de mort a cap dels dos.

Per llur qualitat de «caps» en l'organització de «Falange Española», gaudien d'immunitat i no podien ésser empronats sense una especial ordre del «generalíssim» Franco, atinent una disposició d'aquest dictada com a salvaguarda dels «consellers nacionals», entre els quals figuraven Aznar i Martínez Veles.

En ésser considerats, almenys, com «indesitjables», per tal de poder obrar contra a'ells foren desitjats del sudit càrrec i així fou possible llur detenció i immediat empronament sense necessitat d'una ordre escrita de Franco.

Martínez Veles pot dir-se que era un desconegut abans del 19 de juliol del 36. Era membre d'una secció de «Falange» al Marroc. Ultimament gaudia de gran prestigi entre els elements intransigents del camp franquista.

Agustín Aznar té un vell historial i havia estat designat cap de Milícies Falangistes pel propi Josep Antoni Primo de Rivera. S'assegura que Aznar havia intervingut en algun atemptat perpetrat a Madrid, i atribuït a elements de les Jovenuts socialistes i comunistes de la capital. Aznar és fill del qui fou professor de Sociologia de la Universitat madrilenya, Severí Aznar.

¿Tornarà Eden al gabinet Chamberlain?

PARIS. — Una correspondència de Londres a «L'Ordre» diu que en aquests darrers temps Chamberlain es troba d'acord amb Eden i que l'ex-

ministre de Negocis Estrangers tornarà a participar en el Govern. Lord Halifax havia proposat nomenar Eden ambaixador als EE. UU., però Chamberlain no vol que l'ex-secretari del Foreign Office abandoni Anglaterra, perquè té la intenció d'ofereir-li un càrrec ministerial. Eden es traslladarà durant el mes de setembre al Canadà i als Estats Units on pronunciarà importants discursos polítics.

Anglaterra ensinistra els mariners mercants en l'ús dels canons i altres armes defensives

LONDRES. — Mitjançant una estreta compenetració entre l'almirallat i les empreses navilieres, s'està ensinistrant els mariners mercants en l'ús de canons i altres armes defensives, per al cas que, en l'eventualitat d'una guerra, els mariners mercants haguessin de repèllir agressions de vaixells o aeronaus enemics.

L'estada dels reis d'Anglaterra a París

PARIS. — Els diaris de totes les tendències, sense excepció de cap classe, dediquen gran nombre de pàgines en comentar l'entusiàstica rebuda dispensada pel poble de París al rei Jordi VI i a la reina Isabel.

És objecte preferent dels comentaristes els discursos pronunciats ahir a l'Elisi pel sobirà d'Anglaterra i el President de la República pels quals es posa de manifest que la política internacional de França i Anglaterra no té cap més objecte que el manteniment de la pau en els respectius Estats, a Europa i a tot el món. — Fabre.

Els plets minoritaris a Txecoslovàquia

PRAGA. — L'actitud del Govern acceptant el memorandum del Partit sudeta, del 7 de juliol, i l'oposició dels partits governamentals al mateix memorandum, ha creat una situació bonic difícil entre el partit sudeta i el Govern txec. — Fabra.

De la mort de la reina Maria de Rumania. — Reconciliació

BUCAREST. — Ha arribat el príncep Nicolau, germà del rei Carol, el qual ha estat a la capella ardent de la reina Maria. Ha estat rebut pel rei Carol. Cal remarcar que el príncep Nicolau havia estat desterrat de Rumania fa uns mesos.

El fet de que hagi estat rebut pel rei i que des de la seva arribada a Romania se li tornin a tributar els honors de que havia estat desposseït, fa pensar que la reconciliació entre els dos germans és un fet. — Fabra.

COMPRO

Màquines d'escriure portàtils i d'oficina, màquines de sumar, de calcular i aparells multicopistes.
Raó: Argüelles, 34 Mataró.

Es ven

Un motor 5 H.P. funcionant actualment marca «Harley», en impecable estat.
Raó: Administració de LLIBERTAT.

IMPREMTA MINERVA. — MATARÓ

Llegiu **LLIBERTAT**

Dr. J. Barba Riera

Inspector Municipal de Sanitat — Metge de l'Hospital Clínic

ESPECIALISTA EN

GOLA - NAS - ORELLES

Visita: Dimarts, dijous i dissabtes, de 4 a 6 - Econòmica, de 6 a 8
Diumenges, de 9 a 12

FERMI GALAN, 419, pral. (cantonada Lepant)

MATARÓ